

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

تبیین فرآیند رویارویی سالمندان با سوءرفتار

پایان نامه برای دریافت درجه کتری تخصصی (Ph.D)

نگارنده:

معصومه ادیب رحیم آبادی

استاد راهنما:

دکتر مریم اسماعیلی - دکتر معصومه ذاکری مقدم

استاد مشاور:

دکتر ناهید دهقان نیری

تیرماه ۱۳۹۸

چکیده:

تبیین فرآیند رویارویی سالمندان با سوءرفتار

مقدمه: یکی از بارزترین تغییرات جمعیت شناختی قرن بیست و یکم، افزایش جمعیت سالمندان است و یکی از رنج‌آورترین مشکلات در این دوره‌ی زندگی، سوءرفتار با سالمندان می‌باشد. با افزایش پدیده‌ی سوءرفتار در جوامع امروزی، درک چگونگی رویارویی سالمند با این پدیده و شناسایی عوامل تسهیل‌گر و بازدارنده‌ی مربوط به آن ضروری به‌نظر می‌رسد. در این راستا، طراحی و اجرای برنامه‌های مربوط به پیشگیری از سوءرفتار و کمک به سالمند جهت رویایی مناسب با این پدیده، بیش از هرچیز به روشن شدن این فرآیند در سالمندان نیاز دارد. لذا این مطالعه با هدف تبیین فرآیند رویارویی سالمندان با سوءرفتار انجام گردید.

روش کار: مطالعه‌ی کیفی حاضر با استفاده از رویکرد گراند تئوری طی سال‌های ۱۳۹۶ الی ۱۳۹۸ انجام شد. مشارکت‌کنندگان این مطالعه ۲۰ سالمند ساکن جامعه بودند که حداقل یک‌بار تجربه‌ی سوءرفتار را داشتند. نمونه‌گیری در این مطالعه به صورت مبتنی بر هدف شروع و با نمونه‌گیری نظری تا اشباع داده‌ها ادامه یافت. هم‌چنین در فرآیند انتخاب مشارکت‌کنندگان از نمونه‌گیری گلوله برفی نیز استفاده شد. مصاحبه‌ی عمیق نیمه ساختارمند روش اصلی جمع‌آوری داده‌ها بود. از مراحل تحلیل کوربین و اشتراوس (۲۰۰۸) جهت تحلیل داده‌ها و از نرم افزار **MAXQDA10** جهت مدیریت و سازماندهی داده‌ها استفاده شد.

نتایج: یافته‌های این مطالعه شامل پنج طبقه‌ی اصلی و ۲۱ زیرطبقه بود. طبقه‌ی زیرساز سوءرفتار و تهدیدات کمک‌طلبی ناظر بر زمینه و طبقات درک سوءرفتار و پیامدهای سوءرفتار ناظر بر فرآیند و طبقه‌ی سازواری با سوءرفتار به عنوان طبقه‌ی مرکزی مطالعه شناسایی شد که با طبقات دیگر ارتباط داشت و به مشارکت‌کنندگان کمک می‌کرد تا با آنچه در زندگی آنان در حال وقوع است، کنار آمده و به آرامش دست یابند.

نتیجه‌گیری: فرآیند رویارویی سالمندان با سوءرفتار در بستری پیچیده و تحت تاثیر عوامل فردی، خانوادگی، اجتماعی، اقتصادی و باورهای دینی و فرهنگی مرتبط با درک فردی سالمند از سوءرفتار روی می‌دهد. سالمندان از راهبردهایی برای رویارویی و مواجهه با سوءرفتار استفاده می‌کردند که در نهایت همه‌ی آنها به نوعی تلاش در جهت سازواری با سوءرفتار بودند. با درک فرآیند رویارویی سالمندان با سوءرفتار و عوامل موثر بر آن می‌توان نقش مهمی در پیشگیری از سوءرفتار و ارتقای کیفیت زندگی آنان با ارایه‌ی خدمات جامع حمایتی، مشاوره‌ای، مراقبتی و آموزشی ایفا نمود.

کلمات کلیدی: سوءرفتار با سالمند، سالمندآزاری، خشونت، خشونت خانگی

Tehran University of Medical Science
School of Nursing and Midwifery

Title:

Exploration the process of confronting older adults with elder abuse: Model presentation

**A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements of Doctor of philosophy
(PhD) Degree In Nursing**

By:

Masoumeh Adib Rahimabadi

Supervisor:

Dr Maryam Esmaeili

Dr Masoumeh Zakerimoghadam

Consultant:

Dr Nahid Dehghan nayeri

2019

Abstract

Introduction&Aim: The growing population of older adults is a major demographic change in the 21st century, and elder abuse is a troublesome problem in this period of life. With the increasing phenomenon of elder abuse in societies, understanding how older adults confront this phenomenon and identifying the associated facilitating and inhibiting factors is considered essential. Designing and implementing elder abuse prevention programs and helping older adults for proper encounter with this problem, require the clarification of this process. The aim of this present study was therefore conducted to explore the process of confronting older adults with elder abuse.

Materials and Methods: This study was a qualitative study that conducted in grounded theory approach. Participants were 20 community-dwelling older adults in Guilan, Iran who had experienced elder abuse. Purposive sampling was first used and continued by means of theoretical sampling, some cases, snowball sampling was also used. Data were gathered by semi-structured interviews. Data analysis was performed by 2008 version of Corbin and Strauss. Data were managed in MAXQDA-10 software.

Results: Finding in this study were presented in five main categories and 21 subcategories. Core categories was emerged “adjustment with mistreatment. Other categories were: substructure of mistreatment”, “threats of help-seeking”, “perception of mistreatment”, “consequence of mistreatment”.

Conclusion: elder abuse is affected by individual, familial, socioeconomic, religious and cultural factors. Older adults used different strategies to encounter with abuse. These strategies ultimately lead to adjustment. Understanding the process of confronting older adults with elder abuse and identifying the effective factors in this process play a key role in preventing elder abuse. supportive, counseling, caring and educational services improve their quality of life.

Key word: Elder abuse, Mistreatment, Older adults, Violence, Domestic violence.